

DITEKANYETSO TSA HO BALA TSA SESOTHO- SETSWANA

TSHEBETO YA HO ITHUTA

Mphalane 2022

Qetellong ya Mokgahlelo wa Motheo baithuti ba lebeletswe hore ba bale ‘ka bokgeleke le ka kutlwisiso.’ Ho laola maemo a hore baithuti ba be motjheng ho fihlella sepheo seo ho Mokgahlelo wa Motheo, ho hlokahala mehato e totobetseng ya dipalo, e amanang le bokgoni bo ikgethang ba ho bala. Mehato ena ya bokgoni ba ho bala e bitswa ditekanyetso tsa ho bala.

Ho fihlella haufinyane mona, ditekanyetso tsa ho bala di ne di le siyo dipuong tsa Aforika Borwa, ho kenyeditswe le dipuo tsa Sesotho-Setswana. Leha Setamente sa Leano la Kharikhulamo le Tekanyetso (SLKT) sa Dipuo tsa Lapeng tsa Aforika Borwa ho Mokgahlelo wa Motheo se hlakisa mehato ya nepahalo le bokgeleke mabapi le ho bala ka kutlwisiso, ha di fane ka dimeteriki tsa ho lekanya ho bala ka nepahalo le ka bokgeleke. Diphuputso tse entsweng ke Lefapha la Thuto la Motheo, tshebedisanongmmoho le ditsebi tsa dipuo tsa Aforika, qhaghollo ya moelego ho ya ka dipalo kapa dinomoro, ditsebi tsa ho bala, bafani ba ditjhelete, ditsebi tsa ditekanyetso tsa ho bala tsa botjhabatjhaba, ba kwetse sekgeo sena, ka ho hlahisa ditekanyetso tsa ho bala tsa Mokgahlelo wa Motheo.

Ke ka mokgwa ofe oo baithuti ba Sesotho-Puo ya Lapeng ho Mokgahlelo wa Motheo ba tshwanetseng ho ba le bokgoni ba ho bala ka kutlwisiso?

- ◆ Qetellong ya Kereiti ya 1, baithuti bohole ba tshwanetse ba be ba kgona ho qapodisa ditlhaku tse 40 ka ho nepahala ka motsotso.
 - ◆ Ena ke tekanyetso ya ho bala e tshwanang le ya dipuo tsa seNguni. Leha qapodiso e ka fapania, ditlhaku di ya tshwana dipuong tsohle ho tshehetsa tekanyetso ya ho bala e le nngwe.
 - ◆ Ditlhaku ke tsona tse lepang bokgoni ba ho balla hodimo ka bokgeleke ho Mokgahlelo wa Motheo. Ho ntla fala ha lebelo pakeng tsa tlhaku-modumo ho a thekesela ho tekanyetso ya ho bala ya 40.
 - ◆ Hang feela ha baithuti ba se ba fihleletse boemo bona ba tsebo ya kamano pakeng tsa tlhaku-modumo, ho ruta medumo ho tshwanetse ho hatelle ho kopanya medumo le ditlhaku tse rarahaneng, le ho sebedisa ditsela tsa ho fumana moelego wa mantswe, o bitswang "ho futuhela mantswe"
- ◆ Qetellong ya Kereiti ya 2, baithuti bohole ba tlamehile ba be kgona ho bala ka nepahalo bonyane mantswe a 40 ka motsotso.
 - ◆ vHang feela ha baithuti ba se ba fihleletse tekanyetso ena, ho tla ba tswela molemo ho rutwa ka ho ntla fala ha bala ka thello le ka bokgeleke le ho eketsa kgahlamelo ho mefuta ya ditema tseo baithuti ba di balang.

- ◆ Qetellong ya Kereiti ya 3, baithuti bohole ba tshwanetse ba be ba kgora ho bala ka nepahalo bonyane mantswe a 60 ka motsotsos.
- ◆ Boemong bona ba ho bala ka bokgeleke, kgorahalo ya ho bala ka kutlwisiso ha baithuti ba bala ka bobona e a eketseha. Ha baithuti ba se ba le boemong bona ba ho bala ka bokgeleke, ho bonahalo eka bofokodi ba ho bala ka kutlwisiso eba tshitiso ho ntla fatseng ntshetsopele ya ho bala le ngola.
- ◆ Hang feela ha baithuti ba se ba fihlelletse boemo bona ba ho bala ka bokgeleke, ho tshwanetswe hore ba rutwe ho hatellwa ho tjhorisabokgoni ba ho bala ka kutlwisiso ebile ho ntse ho hodisa le hona ho ntla fatsa tlolontswe, bokgoni ba puo le ho kgothaletsa baithuti ho bala tema ka leihlo le tjhatso.

Ditekanyetso tsena tsa ho bala di ka sebediswa jwang?

TSHEBETSO HO TSA SETJHABENG LE HO TSA POROFENSE	SEKOLONG	PHAPOSING YA BORUTEOLO / THUPELO
Ho theha tilhaloso ya lereo 'ho bala ka bokgeleke le ka thello'	Maemo le matshwao a lebeletsweng hore sekolo se a fihelle.	Boemo ba ho lekanya bokgoni ba moithuti
Ho buisana ka ho hlaka maemo a lebeletsweng le matshwao a tebelo	Ho tlisa tshwano tshebedisong ya tekolo sekolong	Tsebahatsa esale nako baithuti ba kotsing ya ho se tsebe ho bala
Hlwaya leihlo tswelopele	Tsebahatsa tshehetso e hlokeheng mabapi le ho lokisa	Lokisa maemo a ho ruta hore a tsamaelane le dithhoko tsa baithuti.

Ditekanyetso tsena tsa ho bala di bopilwe jwang?

Ditekanyetso tsa ho bala tsa dikereiti tse qalehong tsa Sesotho-Setswana di theilwe hodima ditekanyetso tekolo tsa ho bala tse fetang palo ya baithuti ba ikgethang ba ka bang 24 000 ho dikolo tse fetang 400 moo baithuti ba sa lefelleng tjhelete ya sekolo, diporofensing tsa Leboga-Bophirima, Foreisitata le Limpopo